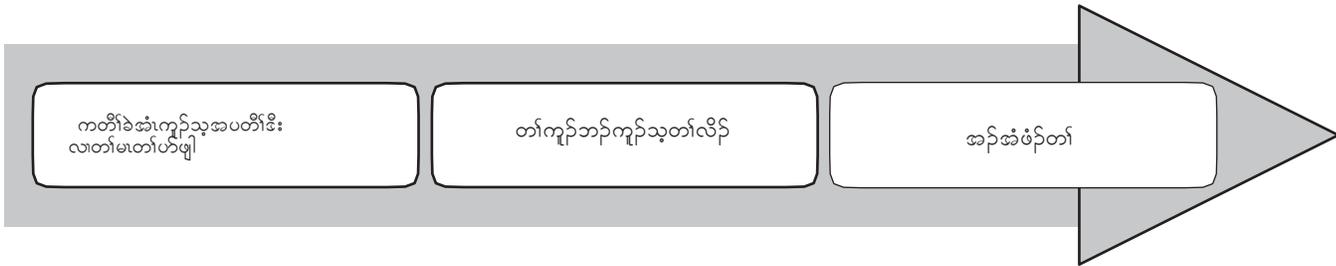

Individualized Education Program (IEP) Goals

တၢ်ကူၢ်ဘၣ်ကူၢ်သ့အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢတၢ်ပၣ်ဖျါတၢ်လီၤဆီ (အၣ်အံၣ်ဖံၣ်)တၢ်ပညိၣ်ဖိတၢ်တဖၣ်

ကူၢ်သ့လီၤဆီ IEP အကျိၤအကျဲအံၤမ့ၢ်တၢ်လၢအဘၣ်လိာ်ဖိးမံလိာ်သးတမံၤန့ၣ်လီၤ.ကိးန့ၣ်ဒီးIEP ကရူၢ်အတၢ်ထံၣ်လိာ်သးအပူၤပၣ်ယုာ်စ့ၢ် ကိးမိၢ်ပၢ်တဖၣ်,ဖိလၢအလဲထီၣ်လဲထီၣ်ဒီးကြားဘၣ်တၢ်ယုထၢအိၤလၢ IEP န့ၣ်လီၤ. ဖိသၣ်ခါခဲအံၤအပတၢ်ပၣ်ဖျါသးဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ကူၢ်ဘၣ် ကူၢ်ဘၣ်ကူၢ်သ့အတၢ်လိာ်တဖၣ်လၢဖိတဂၤအံၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ကရူၢ်အံၤ အတၢ်လဲထီၣ်လဲထီၣ်တၢ်ပညိၣ်တဖၣ်ကတူၤလီၤထီၣ်ဘးတၢ်လိာ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. မၤဖျါထီၣ်အပတၢ်တဖၣ်လၢ ခါခဲအံၤဆၢတၢ် ဝဲတၢ်ကူၢ်ဘၣ်ကူၢ်သ့အတၢ်လိာ်ဘၣ်တဖၣ်လၢဖိဝဲအံၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်သိးဒီးတၢ်လိာ်တဖၣ်ကလၢပဲၤအဂီၢ်ကရူၢ်ကမၤဂ့ၤထီၣ်တၢ်ပညိၣ်ဖိတၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကွၢ်ထံကွၢ်ဆးကွၢ် IEP တၢ်ပညိၣ်ဖိတၢ်တဖၣ်. IEP ကြားပၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ကူၢ်ဘၣ်ကူၢ်သ့တၢ်လိာ်တဖၣ်ခဲလၢာ်အစၢလၢနဖိဟူးဂဲၤဖံးမၤ တသ့ဂ့ၤ. မ့တမ့ၢ် နီၢ်ခိကွၢ်ဂီၤတလၢတပျဲတဖၣ်, ဒ်လဲၣ်ဂ့ၤဒ်လဲၣ်ဂ့ၤခိဖျါတၢ်ပၣ်နီၣ်လၢနီၢ်ခိကွၢ်ဂီၤတလၢပျဲတဖၣ်အယိန့ၣ်လီၤ. တၢ်တဖၣ်အဖိခိၣ်တၢ်လိာ်တဖၣ်ကဘၣ် ပၣ်ဖျါတၢ်ခိဖျါ IEP တၢ်လိာ်တဖၣ်အဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဒ်တၢ်ပၣ်ဖျါလၢကီၢ်အဲၤရကၤကူၢ်သ့ဝဲၤကျိၤအသိး, IEP ကြားဒုးပၣ်ယုာ်တနံၣ်တဘျီတၢ်ပညိၣ်ဖိတၢ်တဖၣ်လၢအကွၢ်စိဒ်သိးတၢ်ကူၢ်ဘၣ်ကူၢ်သ့အစၢတဖၣ်ကဂ့ၤထီၣ်ဒီးလၢအမၤတၢ်မၤတဖၣ်ကမၤဝဲၤလၢဖိတဂၤစုာ်စုာ်လၢအအိၣ်ဒီးဟူးဂဲၤဖံးမၤတၢ်တသ့ဂ့ၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢအပၣ်ယုာ်ဒ်န့ၣ်ဆၢၣ်အသိးတၢ်အခွဲးအယာ်လၢအအိၣ်ဒီးအခိပညိၣ်လၢဖိတဂၤအံၤအဂီၢ်တၢ်တိာ်ပၣ်လၢအလိာ်ဘၣ်ဝဲတၢ်ကံၣ်တၢ်စိလၢကဖံး တၢ်မၤတၢ်တမံၤအဂီၢ်ကဘၣ်သဂၢၢ်လိာ်သးကသ့အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖိသၣ်တဂၤစုာ်စုာ်လၢအအိၣ်ဒီးဟူးဂဲၤဖံးမၤတသ့ဂ့ၤတဖၣ်ကြားတၢ်ဟ့ၣ်နီၤလီၤ IEP လၢတၢ်တိာ်ပၣ်လၢကဟ့ၣ်နီၤလီၤမၤစၢလဲၤန့ၣ်အခွဲးဆူတၢ်သိၣ်လိမၤယုာ်တၢ်မၤရဲၣ်ကျဲၤခိၣ်သ့ၣ်ဒီးပၣ်လီၤပၣ်ဘျီတၢ်မၤလိမိၢ်ပျၢ်ဆူကီၢ်စဲၣ် လၢအလိာ်ဘၣ်ဝဲတၢ်ကံၣ်တၢ်စိလၢကဖံးတၢ်မၤတၢ်တမံၤအဂီၢ်လၢအဘၣ်ပးဒီးတၢ်မၤလိလံာ်ခိၣ်လံာ်ထီၣ်အတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၢ်အပတၢ်တဖၣ်ဒီး တၢ်ပညိၣ်ဖိတၢ်တဖၣ်လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်ကွၢ်စိလၢအထီၣ်ဒ်တၢ်ပၣ်လီၤတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲၤခိၣ်သ့ၣ်လၢအတမ့ၢ်ပတီၢ်မုၢ်လၢဖိတဂၤအတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအသိးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

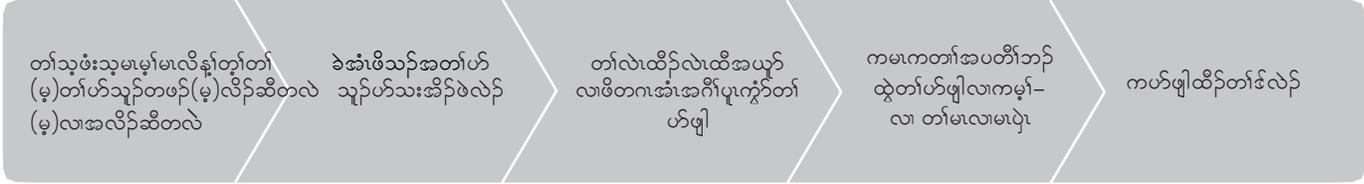
- IEP ကမၤပၣ်ယုာ်တၢ်ပညိၣ်ဖိတၢ်တဖၣ်လၢအသိၣ်လိန့ၣ်လိတၢ်လၢအမၤဖျါထီၣ် နဖိန့ၣ်တၢ်ဆၢကွၢ်လၢတၢ်လၢကမၤဝဲၤမၤကဲဝဲ လၢ တနံၣ်အတီၢ်ပူၤ တၢ်မၤန့ၤတဖၣ်လၢ IEP ဟ့ၣ်နီၤလီၤမၤစၢလဲၤကူၢ်သ့လီၤဆီ တၢ်သိၣ်လိန့ၣ်လိဒီးတၢ်မၤလၢအဘၣ်ထွဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လီၢ်တတီၤလၢပကဘၣ်စးထီၣ်— သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပတီၢ်ခဲအံၤအပတၢ်ဘၣ်ယးဂ့ၢ်ကျဲးစးမၤလၢပျဲတၢ်မၤလိလံာ်လိာ်ဒီးအိၣ်ဒီးတၢ်ပညိၣ်လီၤဆီတၢ်မၤဝဲၤအတၢ်ပၣ်ဖျါ, PACER.org/parent/php/php-c186.pdf

² တၢ်လိာ်အဂၤတဖၣ်ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ကမၤဖျါထီၣ်ခိဖျါတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးလိာ်တဖၣ်, တၢ်ဘျီဘၣ်မၤဂ့ၤထီၣ်တၢ်,တၢ်မၤဘၣ်ထွဲတဖၣ်,မ့တမ့ၢ် ဝဲဖိကဟ့ၣ်အတၢ်တိစၢမၤစၢကွၢ်ဖဲ PACER.org/parent/resources/understanding-the-spec-ed-process.asp န့ၣ်တက့ၢ်.

³ U.S. Department of Education, “Questions and Answers on U.S. Supreme Court Case Decision *Endrew F. v. Douglas County School District Re-1*,” December 7, 2017

- တပ်ပညိဉ်ဖိတၢ်တဖၣ်ကကျါဘၢတုၤလၢလိာ်ကဝီၤတဘျုးတီၢ်- လၢအဒုးန့ၣ်ဖျါတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢ်လၢလံာ်လၢ, ဘၣ်ယးတၢ်ဒီသ့ၣ်
- ပၢ်သး, လၢအဘၣ်ယးဒီးတၢ်ဖံးတၢ်မၤ, တၢ်ရူလိာ်မၤသကိးတၢ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်အဂုၤအကတဖၣ်လၢအရူဒိဉ်နီၢ်မးလၢန
- ဖိကအိဉ်ဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်စဲၣ်နီၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- IEPကရူၢ်ကတဲသကိး-

- တပ်ပညိဉ်ဖိတၢ်တဖၣ်တမံၤစုာ်စုာ်ကအိဉ်ဒီးအစ့ၤကတၢ်ကတီၢ်ဖုဉ်တၢ်တီၢ်ဟ်တဖၣ်ခံမံၤ မ့တမ့ၢ်တၢ်ဟ်ပနီၣ်အနီၣ်ထီၣ်န့ၣ်လီၤ.
- တၢ်တီၢ်ဟ်တဖၣ်အံၤ တၢ်န့ၣ်ကျဲအပတီၢ်တဖၣ်ဆုကမၤလၢမၤပျဲတၢ်ပညိဉ်ဖိတၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
  - နီၣ်ထီၣ်လၢအဟ်ဖျါထီၣ်တၢ်တဖၣ်မ့ၢ်တၢ်ဟ်နီၣ်တဖၣ်လၢဟ်ဖျါတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်အတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟ်သ့ၣ်ပၢ်သးတဖၣ် န့ၣ်လီၤ.
- တပ်ပညိဉ်ဖိတၢ်တဖၣ်ဒီးတပ်ပညိဉ်ကွံာ်စိတဖၣ်ကြးလၢတၢ်ထီၣ်အိၤတဲာ်အိၤသ့သတးဒီး IEP ကရူၢ်ကသ့ၣ်ညါမ့ၢ်နဖိအတၢ် မၤတၢ်လၢကျဲကပူၤတဖၣ်အစၢလီၤဆိဖျါတခါစုာ်စုာ်-
  - တပ်ပညိဉ်ဖိတၢ်ကဘၣ်ပၣ်ယုာ်တၢ်စးထီၣ်လၢအဖျါဆံ့ဆံ့ မ့တမ့ၢ် ဂံၢ်ခိဉ်ထံးပနီၣ်ဒီးတၢ်ဆၢကွံာ်လၢအကတၢ်ပတီၢ်တခါ(အပတီၢ် အံၤကထံၣ်ဘၣ်တၢ်လၢတၢ်ပညိဉ်ဖိတၢ်အပူၤ မ့တမ့ၢ် တကီၢ်ခါအပတီၢ်တဖၣ်တၢ်ဟ်ဖျါအပူၤန့ၣ်လီၤ).
  - တပ်ပညိဉ်ဖိတၢ်ဒီးတပ်ပညိဉ်ကွံာ်စိတဖၣ်ကဟ်ဖျါထီၣ်တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အဂီၢ်တၢ်ထီၣ်အိၤတဲာ်အိၤဒဲလဲၣ်အဂုၢ်န့ၣ်လီၤ.
- စံးဒၣ်ကလိာ်နဖိ IEP အပူၤပၣ်ယုာ်ဝဲအစ့ၤကတၢ်တခါလၢတၢ်ဟ်ဖျါ တီၤအပတီၢ်လၢတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အခိဉ်တီၤအပတီၢ်တဖၣ် **grade-level academic content standards**⁵ လၢလံာ်ဖးအပူၤ ဒီး/မ့တမ့ၢ် လံာ်တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဒူးတဖၣ်,ကဘၣ်ကြးဝဲဘၣ်ဝဲ
- တၢ်လိာ်ဘၣ်တဖၣ်လၢ“IEP ဂံၢ်ခိဉ်ထံးတၢ်ဟ်ပနီၣ်အပတီၢ်” အသိးန့ၣ်လီၤ.

ပျဲပကွံာ်သကိးဖဲတၢ်အဒိ-

တကီၢ်ခါတၢ်မၤဝဲတဖၣ်အတၢ်ဟ်ဖျါစံးဝဲလၢနဖိကွဲးဝဲလံာ်ဒီးဆၢအတၢ်သးကျဲရဲၣ်ကျဲတဖၣ်တဘၣ်လိာ်ယုာ်ဒီး လံာ်ကဒီးတဖၣ်ဒီးလံာ်ပနီၣ် ၅၀ မျးကယၤလၢဆၢကတီၢ်န့ၣ်ဘၣ်. နဖိန့ၣ်အအိဉ်ဒီးလံာ်ကွဲးအတၢ်ပညိဉ်ဖိတၢ်လၢအပူၤကွံာ်န့ၣ်အIEP လၢအမၤဝဲမၤကဲမနုၤလၢတနံၣ်အ တီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. တပ်ပညိဉ်ဖိတၢ်မ့ၢ် မၤထီၣ်ထီၣ်အပတီၢ်လၢကွဲးဖျါရဲၣ်လီၤကျဲလီၤလံာ်ဒီးဆၢယုာ်လံာ်ကဒီးအဘၣ်ဒီးလံာ်ပနီၣ်တဖၣ်ဆု ၉၀ မျးကယၤဖဲဆၢကတီၢ်လၢတနံၣ်အတီၢ်ပူၤယုာ်ဒီးကူၣ်သ့လီၤဆိတၢ်န့ၣ်လီၤလၢတူၢ်လိာ်ဝဲသ့လၢတၢ်ကမၤအသးအကြးအဘၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်တီၢ်ဟ်တမံၤအံၤကျဲဘၢလံာ်ဒီးဆၢညါအတၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲလီၤလဲၤလၢန့ၣ်လီၤ.

- မၤတၢ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲလၢအတၢ်သ့ဖံးသ့မၤ- ကွဲးလံာ်ပျဲကျဲပျဲမိးကျဲတဆၢ
- တၢ်ယုသ့ၣ်ညါတၢ်အိဉ်သး-ဖဲတၢ်ဟ့ၣ်လံာ်အတၢ်ဂုၢ်မိာ်ပုၤခိဖျါလၢအသရဲၣ်
- တၢ်ယုထံၣ်သ့ၣ်ညါအဂီၢ်တၢ်ဟ်ပနီၣ်အပတီၢ်- ပၣ်ယုာ်လံာ်ပျဲကျဲခိဉ်တီတမံၤဒီးအစ့ၤကတၢ်တၢ်ဂုၢ်ဆိဉ်ထွဲသၢမံၤလၢပျဲပျဲ
- တၢ်ယုထံၣ်သ့ၣ်ညါတၢ်မၤအကျဲကပူၤ- မၤလၢပျဲတုၤအဘၣ် ၉၀ မျးကယၤဒဲတၢ်ထီၣ်တဲာ်ဟ်လၢကိးလၢဒဲးလံာ်ဒီးဆၢအဒိတဖၣ်

တၢ်တီၢ်ဟ်ခံမံၤတမံၤကျဲဘၢလံာ်ကဒီး ဒီး လံာ်ပနီၣ်န့ၣ်လီၤ.

- တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်- ဖဲကွဲးလီၤလံာ်ဒီးဆၢ
- တၢ်ယုထံၣ်သ့ၣ်ညါအဂီၢ်တၢ်ဟ်ပနီၣ်အပတီၢ်- ပၣ်ယုာ်လံာ်ကဒီးလၢအဘၣ် ဒီးလံာ်ပနီၣ်
- တၢ်ယုထံၣ်သ့ၣ်ညါတၢ်မၤအကျဲကပူၤ- မၤလၢပျဲတုၤအဘၣ် ၉၀ မျးကယၤဒဲတၢ်ထီၣ်ဟ်လၢကိးလၢဒဲးလံာ်ဒီးဆၢအဒိတဖၣ်

Progress တာလဲထီၣ်လဲထီလဲတၢ်ပညိၣ်ဖိတၢ်ဒီးတၢ်တိၣ်ဟ်တဖၣ်န့ၣ်တၢ်ကထီၣ်တၢ်အီၤလၢကိးမုၢ်နံၤတၢ်မၤ, သရၣ်အတၢ်ကွၢ်နီၣ်ကွၢ်ယၢကိးလၢဒီးလံာ်ကွဲးဒီးဆၢအဒိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဟ်ဖျါထီၣ်က့ၢ်တၢ်လဲထီၣ်လဲထီတနံၣ်ယၢ်ဘျီ, တသ့ဖဲအသ့ဖဲအံၤဖဲအံၤဖဲတံၤသကိးလၢအမၤလိတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ထီၣ်ရီၤတဖၣ်အသိး ယုၣ်တၢ်ကွဲးတၢ်ဟ်ဖျါလွံၢ်ဘျီဒီး IEP တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တၢ်ပိၣ်သကိးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်လဲထီၣ်လဲထီတၢ်ဟ်ဖျါတၢ်ဘျီအပူၤအဝဲဒုၣ်မၤန့ၢ်တုၤယီၤတ့ၢ် ၆၅ မျးကယၤ လၢလံာ်ကွဲးဒီးဆၢတၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤယုၣ်၇၀ မျးကယၤ လံာ်ကိးလၢအဘၣ် ဒီး ၆၅ မျးကယၤ လၢလံာ်ပနီၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်လဲထီၣ်လဲထီ တၢ်ဟ်ပနီၣ် အပတီၢ်အံၤ အဖျါဒ်သိးနဖိဒီးန့ၢ်တၢ်ပညိၣ်ဖိတၢ်လၢ တနံၣ်အတီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်ကွၢ်တၢ်အပူၤ, IEP တၢ်ပညိၣ်ဖိတၢ်ကဘၣ်ကွဲးလီၤသတးဒီးနဖိကသ့ “ပၣ်ယုၣ်တၢ်လၢအပူၤဒီးမၤဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်လဲထီၣ်လဲထီလၢညိၣ်န့ၢ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အလံာ်ညိၣ်သိၣ်ဒိၣ်အပူၤ”ဒီး “ကြးဝဲဘၣ်ဝဲလၢအသ့ၣ်ဆူၣ်သးဂၤဒီးအိၣ်ဒီးတၢ်ပညိၣ်ကွၢ်စိလၢကဟ့ၣ်ဖိသၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢလၢအပဲၤဒီးအခိပညိ, လၢပဲၤလၢကူၣ်သ့အတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.”

တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢတၢ်ဟ်ဖျါတ့ၢ်လီၤဆိ-(အဲၣ်အံၣ်တံၢ်)တၢ်လဲထီၣ်လဲထီအတၢ်ဟ်ဖျါ-နသ့ၣ်ညါကသ့ၣ်လဲၣ်လၢနဖိမၤန့ၢ်တၢ်လဲထီၣ်လဲထီလၢ IEP တၢ်ပညိၣ်ဖိတၢ်စ့ၣ်ခါ?, [PACER.org/ parent/php/php-c255.pdf](https://www.pacer.org/parent/php/php-c255.pdf)
တၢ်ကတိၤတခါအံၤအခိပညိမ့ၢ် တီၤ-အပတီၢ်တၢ်မၤလိမၤဒီး တၢ်ဆၢကွၢ်လၢ လၢပုၤကွီၤဖိတဖၣ်ခဲလၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. မဲၣ်နံၤစိထၣ်အတီၢ်ဖိသၣ်-၁၂ တီၤအပတီၢ်လံာ်ဟ်ဖျါတဖၣ်ဘၣ်တၢ်ဟံးန့ၢ်ဒုးကဲထီၣ်ဒ်ပတၢ်အသိးလၢကီၢ်စဲၣ်လၢဒုးန့ၣ်ဖျါပုၤကွီၤဖိတဖၣ်ခဲလၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တီၤလီၤတၢ်လီၤဆဲးမ့ၢ် ဆၢကွၢ်လၢတၢ်လၢကသ့ၣ်ညါမၤကသ့လၢတီၤကတၢ်အခါန့ၣ်လီၤ. မဲၣ်နံၤစိထၣ်အပတီၢ်တဖၣ်မ့ၢ် တၢ်ဟ်ပနီၣ်လၢအဲၣ်ကလံးကျိၣ် န့ၣ်လၢကူၣ်သ့, တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဒုး, ဝဲအ့ၣ်, ခိၣ်ယၢတၢ်မၤလိ, န့ၣ်လၢကူၣ်သ့ ဒီးနီၢ်ခိနီၢ်ခိအတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ကီၢ်စိဖျိၣ်ကူၣ်သ့ဝဲကျိၣ်-
“တၢ်သံကွၢ်ဒီးတၢ်စံးဆၢဖဲ ကီၢ်စိဖျိၣ်ကူၢ်ဘျီစိကမိၤဒိၣ်ထီၣ်ကတၢ်သဲးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ဆၢတၢ် Endrew F. v. Douglas ဟီၣ်ကဝိၤဒိၣ်ကွီၤကီၢ်ရၣ် Re-1,”
လၢဒိၣ်စဲဘၣ်(ရ)သိ, ၂၀၁၇ ခုန့ၣ်